

EL LLENGUATGE

Ganes de jugar

Expressions tan clarament redundants com una *gentada de gent* o una *ventada de vent* són algunes vegades usades en el llenguatge popular, irònicament, com a fàcil recurs humorístic, és a dir, amb plena consciència de la redundància que enclouen. Però és dubtós que les trobem en cap text normal i, si de cas, el fet hauria d'ésser considerat com un lapsus lamentable. En carvi, hom no s'està d'usar una expressió com *un joc lúdic*, perfectament equiparable a les anteriors quant a la seva condició redundants, i potser caldria preguntar-se si, més que no pas tractar-se d'un lapsus, el fet obeeix a una obsessió pels aspectes lúdics de la vida social, artística, cultural, etc., avui molt generalitzada.

L'adjectiu *lúdic* fou incorporat no fa gaire al cabal del nostre lèxic normatiu. Nosaltras mateixos vam suggerir, quan ja era d'ús molt habitual, la seva admissió a la secció filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, la qual el va incloure en la llista d'addicions i modificacions en el Diccionari acadèmic publicada al «Butlletí d'Omnium Cultural» d'octubre del 1975, amb la definició «relatiu o pertanyent al joc», que és la mateixa que indica la Gran Enciclopèdia Catalana.

Els consultants del Diccionari Fabra, doncs, no l'hi trobaran sinó a l'apèndix de les edicions més recents. Val a dir que la seva admissió no oferia cap dificultat: no és sinó un llatíisme més, un d'aquests mots cultes que podem emmanllevar del llatí quan necessitem un derivat i el mot català del qual l'hauriem d'obtenir, en aquest cas *joc*, no sembla tenir aptitud per a originar-lo.

Com hem dit, avui s'insisteix molt en el caràcter lúdic —o potser fins i tot, en alguns casos, pretesament lúdic— que s'atribueix a diverses activitats tant de caràcter individual com col·lectiu; o, dit altrament, es dona als seus aspectes lúdics una importància excepcional. Això fa que l'adjectiu *lúdic* hagi esdevingut realment molt usual i que hom el trobi en el context més impensat. Per això vam suggerir que fos admès oficialment! Però hom ha de convenir que, per més ganes que es tinguin de jugar, *un joc lúdic* no vol dir sinó «un joc relatiu o pertanyent al joc», cosa que induiria a creure que hi ha jocs que no són lúdics, i que, per tant, n'hi ha ben bé prou dient que tal o tal obra o activitat es fa com si fos un joc o bé que s'hi vol donar un caràcter lúdic.

Albert Jané